

İslam Mezhepleri Tarihçisi Olarak
MUSTAFA ÖZ VE BİLİM ANLAYIŞI

Dr. Şehmus CANKURT

DTA Yayıncılık | DTA Publishing

Yayın No | Publication Number: 31

Kitap Adı: İslam Mezhepleri Tarihçisi Olarak Mustafa Öz ve Bilim Anlayışı
Book Title: Mustafa Öz As a Historian of Islamic Sects and his Understanding of Science

Yazar | Author: Şehmus CANKURT | orcid.org: 0000-0001-6380-571X

Editör | Editor: Osman BİLEN | orcid.org: 0000-0002-0128-5402

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book

Yayın Tarihi | Publication Date: Şubat 2025 | February 2025

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13.5 x 21

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 147

ISBN: 978-625-5959-04-1

DOI: 10.70717/DTA.9786255959065

Atıf Bilgisi | Cite as: Cankurt, Şehmus. *İslam Mezhepleri Tarihçisi Olarak Mustafa Öz ve Bilim Anlayışı*. Bursa: DTA Yayıncılık, 2025

1. Din | Religion
2. Mezhepler Tarihi | History of Sects
3. Biyografi | Biography

Kapak ve Mizanpaj | Cover Design and Layout:

Samet TORUN - Ahmet TUNÇDEMİR

Sertifika Numarası | Certificate Number: 74919

Yayıncı | Publisher: DTA Yayıncılık Bilişim Ltd. Şti.

Odunluk Mah. Akademi Cad. Zeno Business Center 2C/28 Nilüfer/Bursa

Telefon: +90 507 227 1297

e-posta: bilgi@dtayayincilik.com.tr

web: www.dtayayincilik.com.tr

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Sertifika Numarası: 47479

Copyright © Bu Eserin bütün hakları DTA Yayıncılık'a aittir.
Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının
elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı,
çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Copyright © All rights of this work belong to DTA Publishing.
Without the permission of the publishing company,
the whole or part of the book cannot be printed, published,
reproduced or distributed electronically, mechanically or
through photocopying.

İslam Mezhepleri Tarihçisi Olarak
MUSTAFA ÖZ VE BİLİM ANLAYIŞI

Dr. Şehmus CANKURT

Bursa 2025

Şehmus CANKURT

1975 Midyat doğumlu olan Şehmus Cankurt, ilk ve orta öğrenimini Mardin Midyat'da tamamladı. 2008 yılında Anadolu Üniversitesi Sosyoloji Bölümünü okudu. 2014 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 2019 yılında Şırnak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden Mustafa Öz'ün Hayatı, Eserleri ve İslâm Mezhepleri Tarihi Alanındaki Yeri konulu teziyle yüksek lisans derecesi aldı. 2020 yılında Şırnak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde doktora eğitimine başladı ve 2024 Mîrzâ Maḥdûm ve Şîlik Eleştirisi isimli tezi ile doktora derecesi aldı. Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde değişik görevlerde bulundu. Halen Midyat İlçe Müftülüğünde Din Hizmetleri Uzmanı olarak görev yapmaktadır. Ulusal ve Uluslararası dergilerde yayınlanmış makaleleri bulunmakta olup, iyi derecede Arapça bilmektedir. Yazar evli ve üç çocuk babasıdır.

Born in 1975 in Midyat, Şehmus CANKURT completed his primary and secondary education in Midyat. In 2008, he studied Sociology at Anadolu University. In 2014, he graduated from Dokuz Eylül University Faculty of Theology. In 2019, he completed his master's degree at Şırnak University Institute of Social Sciences with his thesis on "Mustafa Öz's Life, Works and Place in the Field of History of Islamic Sects". In 2020, he started his doctorate education at Şırnak University Institute of Postgraduate Education. In 2024, he completed his doctoral study at Şırnak University, Department of History of Islamic Sects with the thesis "Mîrzâ Maḥdûm and Criticism of Shi'ism". He has articles published in national and international journals. He worked in different positions within the Presidency of Religious Affairs. He is currently working as a Religious Services Specialist in Midyat District Muftiate. The author is married and has three children. He speaks Arabic fluently.

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar	7
Ön Söz	9
Giriş.....	11
1. Tezin Önemi, Konusu ve Amacı.....	11
2. Tezin Metodu, Kapsamı ve Kaynakları.....	12

BİRİNCİ BÖLÜM

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİNİN SEYRİ

1. İslam Mezhepleri Tarihinin Tanımı, Konusu, Amacı, Metodu ve Diğer Bilim Dalları ile İlişkisi	17
1.1. Mezhepler Tarihi Biliminin Tanımı.....	18
1.2. Mezhepler Tarihi Biliminin Konusu	21
1.3. Mezhepler Tarihi Biliminin Amacı	22
1.4. Mezhepler Tarihi Biliminin Metodu	23
1.5. Diğer Bilim Dalları ile İlişkisi	24
2. Başlangıçtan Günümüze İslam Mezhepleri Tarihi Biliminin Seyri.....	25
2.1. Başlangıç Dönemi (Doğuşu ve Gelişimi)	25
2.2. Tedvîn ve Tasnîf Dönemi	30
2.3. Olgunluk Dönemi.....	33
2.4. Taklit ve Daralma Dönemi	35
2.5. Cumhuriyet Dönemi.....	37

İKİNCİ BÖLÜM

MUSTAFA ÖZ'ÜN HAYATI, ESERLERİ VE İSLAM MEZHEPLERİ TARİHÇİSİ OLARAK BİLİM ANLAYIŞI

1. Hayatı.....	45
1.1. Doğumu, Çocukluğu, Ailesi, İlk ve Ortaöğretim Yılları	45
1.2. Yüksek Tahsil Dönemi ve Memuriyete Başlaması	47
1.3. Mustafa Öz'ün İmam-Hatip Meslek Dersi Öğretmenliği	47

1.4. İzmir Yüksek İslam Enstitüsüne Atanması ve Fakülte Yılları	48
1.5. İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü Öğretim Üyeliği	51
1.6. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hocalığı	53
1.7. İlahiyat ve İslam Mezhepleri Tarihi Bölümündeki Hocalığı.....	61
1.8. Mustafa Öz'ün Hocaları ve Öğrencileri.....	61
1.9. Yurtiçi, Yurtdışı Seyahatleri, Gezileri ve Hizmetleri	66
1.10. Emekliliği ve Sonrasında Yaptığı Faaliyetler	69
1.11. Eşi ve Çocukları.....	70
1.12. Şahsiyeti	71
2. Eserleri	75
2.1. Telif Kitapları.....	75
2.2. Yaptığı Çeviri Kitaplar	86
2.3. Makaleleri	86
2.4. Yazmış Olduğu Bazı Ansiklopedi Maddeleri.....	91
2.5. Katıldığı Seminer, Sempozyum, Konferans ve Programlar	94

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MUSTAFA ÖZ'ÜN BİLİM ANLAYIŞI

3.1. Mustafa Öz'ün Mezhepler Tarihine Kavramsal Yaklaşımı.....	97
3.2. Mustafa Öz'ün İslam Mezhepleri Metodolojisi	106
Sonuç	133
Kaynaklar	137
Ekler.....	145